

आदिवासी शेतक-यांना वीजमंत्र/तेलमंत्र
पुरविण्याची योजना

१७३
१२७५
२०१६/०२
२०/७/१२
२०१६/०२
२०/७/१२
१२
२०/७/१२

२.० महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : इएमपी-१०९२/प्र.क्र. ४२[९२]/का-५

दिनांक : १६ जुलै, १९९२.

- वाचा :-
- १] शासन निर्णय समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्रमांक एसटीडब्ल्यू-१०७३/६३४०/के. दिनांक २.११.१९७३.
  - २] शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्रमांक एसटीडब्ल्यू-१०७३/६३४०/के. दिनांक ११.१२.१९७३
  - ३] शासन शुध्दीपत्रक, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग एसटीडब्ल्यू-१०७३/६३४०/क. दिनांक २०.६.१९७४
  - ४] शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य क्रीडा व पर्यटन विभाग, क्रमांक: एसटीडब्ल्यू-१०७६/४५६३३/का. २७, दि. १७.१.१९७७.
  - ५] शासन निर्णय समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य क्रीडा व पर्यटन विभाग क्रमांक इएमपी-१०८०/३९४४/का-१६, दिनांक २७.२.१९८१.
  - ६] शासन निर्णय समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य क्रीडा व पर्यटन विभाग, क्रमांक इएमपी-१०८०/४९०२/का-१६, दिनांक ३०.३.१९८१.
  - ७] शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य क्रीडा व पर्यटन विभाग क्रमांक इएमपी-१०८१/१८४[३४]/१६, दिनांक २८.५.१९८१.
  - ८] शासन निर्णय समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य क्रीडा व पर्यटन विभाग, क्रमांक इएमपी-१०८२/७६८/का-१६, दिनांक २१.५.१९८२
  - ९] शासन परिपत्रक समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य क्रीडा व पर्यटन विभाग, क्रमांक इएमपी-१०८२/७६८/का-१६, दिनांक २९.५.१९८२.
  - १०] शासन निर्णय समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य क्रीडा व पर्यटन विभाग क्रमांक इएमपी-१०८२/४१३[२१]/का-१६, दिनांक २९.५.१९८२.
  - ११] शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक इएमपी-१०८४/[४६]/का-१६, दिनांक १७.५.१९८४.
  - १२] शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक इएमपी-१०८६/५२४/प्र.क्र. १२१/का-९, दिनांक २०.५.१९८६.
  - १३] शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक इएमपी-१०८३/१८६१/प्र.क्र. ३४/का-९, दिनांक १०.१२.१९८७.

..२..

GR-No-20060410111801001

- १४] शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक विसआ-
१०८७/११४/प्र. क्र. ७/का-९, दिनांक १५.२.१९८८.
- १५] शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक इस्पपी-
१०८६/प्र. क्र. २०४/का-६, दिनांक ७.१२.१९८८
- १६] शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक टीडीसी-१०८९/
प्र. क्र. २४२/का-६, दिनांक ३०.३.१९९०.
- १७] शासन परिपत्रक आदिवासी विकास विभाग क्रमांक इस्पपी-
१०९०/२०५८२/प्र. क्र. २९८/का-६, दिनांक २५.१०.१९९०.
- १८] शासन पत्र क्रमांक इस्पपी-१०८९/१०२.१८/प्र. क्र. २२८/का-६,
दिनांक ३.१.१९९२.

प्रस्तावना :- शेती हा आदिवासींचा प्रमुख व्यवसाय असून महाराष्ट्रातील
८०% आदिवासी उपजीविकेसाठी शेतीवर अवलंबून आहेत. यासाठी
बहुतेक अल्पभूधारक असून गौण प्रतीची पिके घेत असल्यामुळे
त्यांचा शेती व्यवसाय किफायतशीर होत नाही. आदिवासींच्या
आर्थिक उन्नतीसाठी शासन विविध योजना राबवित आहे.
शेती व्यवसाय किफायतशीर होण्याच्या दृष्टीने उपलब्ध
असलेल्या साधनांचा व उर्जेचा पुरेपूर उपयोग करून त्यांच्या
जास्तीत जास्त जमीन ओलिताखाली आणून आदिवासींचा
आर्थिक विकास साधण्याच्या हेतूने आदिवासी शेतकऱ्यांना
अर्थसहाय्यावर कीजपंप संघ पुरविण्याची योजना दिनांक २.११.१९७३
च्या शासन निर्णयाव्दारे मंजूर करण्यात आली. अतिदुर्गम
आदिवासी भागात विद्युत पुरवठा नसल्याने अशा भागातील
काही आदिवासी शेतकऱ्यांना विद्युत पंप पुरविणे या योजनेचा
लाभ घेता येत नव्हता. ही अडचण दूर करण्यासाठी शासनाने
दिनांक १७.१.१९७७ च्या शासन निर्णयाव्दारे अशा भागातील
आदिवासी शेतकऱ्यांना तेलपंप देण्याची योजना सुरु केली.

२. ही योजना राबवित असतांना काही व्यावहारिक अडचणी शासनाच्या
निदर्शनास आल्या असून त्यांचा विचार करून या योजनेत सुधारणा करणे
क्रमप्राप्त झाले आहे. उदाहरणार्थ, या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी आदिवासी
शेतकऱ्यांकडे किमान ८० आर [२ एकर] जमीन असणे आवश्यक आहे. परंतु
रोजगार हमी योजना, जीवनधारण योजना, जवाहर योजना या सररख्या

योजनांखाली विहिरी बांधून देताना शासनाने किमान जमीन धारणा मर्यादा ६० आर [दीड एकर] एवढी विहित केली आहे. त्यामुळे ज्या आदिवासींकडे ६० आर जमिन आहे व ज्यांना वरील योजनांखाली विहिरी बांधून मिळाली आहे किंवा ज्यांनी बांधली आहे त्यांना या विभागातर्फे राबविल्या जात असलेल्या वीजपंप/तेलपंप योजनेचा लाभ घेता येत नाही. अशा आदिवासी शेतकऱ्यांना सुध्दा या योजनेचा लाभ मिळवून देणे शक्य व्हावे म्हणून किमान जमीन धारणेची मर्यादा खाली आणणे आवश्यक आहे. तसेच पाण्याची उपलब्धता किंवा खोली पाहून ३/५ अश्वशक्ती पेक्षा जास्त अश्वशक्तीचे पंप मंजूर करण्यात यावेत ही सूचनाहि शासनाच्या विचाराधीत होती. शिवाय मंजूर केल्याप्रमाणे पंप बसविले जात नाहीत किंवा विलंबाने बसविले जातात व बसविलेल्या पंपांना वीजपुरवठा केला जात नाही हेहि शासनाच्या निदर्शनास आले आहे.

३. या सर्व बाबी लक्षात घेता या योजनेचे सुलभीकरण करून तिची सुधारणा करण्याचा व ती अधिक परिणामकारक करण्याचा विचार शासनाच्या मनात होता. १९७३ सालापासून राबविण्यात येत असलेल्या या योजनेच्या संदर्भात वेळोवेळी उपोद्घातात नमूद केल्याप्रमाणे विविध आदेश व सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. त्यामुळे ही योजना राबवित असतांना आलेल्या अडचणींचा विचार करून तसेच आतापावेतो देण्यात आलेल्या सूचना व आदेश एकत्रित करून सुधारित आदेश काढण्याची गरज निर्माण झालेली आहे.

शासन निर्णय :- या योजनेबाबत उपोद्घातात उल्लेख करण्यात आलेले आदेश व आतापावेतो देण्यात आलेल्या इतर सूचना व आदेशांचे अधिक्रमण करून शासन आदेश देत आहे की, "आदिवासी शेतकऱ्यांना वीजपंप/तेलपंप पुरविण्याची योजना" यापुढे या शासन निर्णयास जोडलेल्या परिशिष्टानुसार व त्यात नमूद केलेल्या अटी व शर्तीस अधीन राहून राबविण्यात येईल.

२. शासन पुढे असेहि आदेश देत आहे की, वीजपंप व तेलपंप बसविण्याची व कार्यन्वित करण्याची सर्व जुनी व प्रलंबित प्रकरणे परिशिष्टांतील योजनेनुसार निकालात काढण्यात यावीत.

३. या योजनेवरील खर्च खाली नमूद करण्यात आलेल्या लेखाशीर्षाखाली करण्यात येणाऱ्या/आलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा :-

२२२५-अनुसूचित जाती, जमाती व इतर मागासवर्गीयांचे
कल्याण, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना -जनजाती क्षेत्र
उपयोजना -०२ - अनुसूचित जमातीचे कल्याण - १०२
आर्थिक विकास [२] [अ] पंप संघ बसविणे - ४३ - अर्थसहाय्य
[ए] राज्य योजनांतर्गत योजना [२२२५ १४४६] व
[सत्रि विशेष केंद्रीय सहाय्य योजना [२२२५ १४५५]
मागणी क्रमांक टी - ७

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

M. S. Y. S. Y.

[सहाय्यक सचिव]

सहाय्यक सचिव.

प्रति,

आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, आदिवासी विकास भवन, नाशिक.
अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक/ठाणे/अमरावती/नागपूर.

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ

मर्यादित, आदिवासी विकास भवन, नाशिक.

सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.

सर्व प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ.

सर्व जिल्हाधिकारी.

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.

सचिव, महाराष्ट्र राज्य, विद्युत मंडळ, मुंबई.

संचालक, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणस, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

महालेखापाल, मुंबई - १

महालेखापाल, नागपूर - २

निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

सचिव, उदयोग, उर्जा आणि कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध विकास, व मत्स्यव्यवसाय विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

मंत्री, आदिवासी विकासविभाग यांचे खाजगी सचिव.

राज्यमंत्री, आदिवासी विकास विभाग यांचे खाजगी सचिव.

उपमंत्री, आदिवासी विकास विभाग, यांचे खाजगी सचिव,

या विभागातील सर्व कार्यासने

नितद्वनस्ती.

परिशिष्ट

आदिवासी शेतक-यांना वीजपंप/तेलपंप पुरविण्याची योजना :-

१] योजनेचे उद्दिष्ट

१.१ शेती व्यवसाय किफायतशीर होण्याच्या दृष्टीने उपलब्ध असलेल्या साधनांचा व उर्जेचा पुरेपुर उपयोग करून त्याद्वारे आदिवासींची जास्तीत जास्त जमीन ओलीताखाली आणून आदिवासींची आर्थिक उन्नती साधणे हे या योजनेचे उद्दिष्ट आहे. हे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी राज्यातील आदिवासी शेतक-यांना या योजनेतील अटीस अधीन राहून विद्युत पंप किंवा तेलपंप मंजूर करण्यात यावेत.

१.२ या योजनेखाली सर्व साधारणपणे ३ किंवा ५ अश्वशक्तीचे वीजपंप/तेलपंप मंजूर करण्यात येतील.

१.३ तथापि, लाभार्थीची मागणी ५ पेक्षा जास्त अश्वशक्तीच्या पंपाची असल्यास भू-जल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणेच्या प्रमाणपत्राच्या आधारे आवश्यक त्या अश्वशक्तीच्या पंपाचा पुरवठा करण्यात येईल. यासाठी जो अतिरिक्त खर्च येईल तो या योजनेसाठी मंजूर करण्यात येण-या अनुदानातून भागविण्यात येईल.

२] योजनेचा लाभ घेण्यासाठी पात्रतेच्या अटी :-

२.१ राज्यातील आदिवासी उप योजना क्षेत्र व आदिवासी उप योजना बाह्य क्षेत्र यातील ज्या आदिवासी शेतक-यांकडे किमान ६० आर [दीड एकर] आणि कमाल ६ हेक्टर ४० आर. [१६ एकर] इतकी लागवडीयोग्य जमीन उपलब्ध आहे असे आदिवासी शेतकरी या योजनेचा लाभ घेऊ शकतील.

२.२ आदिवासींची वस्ती डोंगराळ व पहाडी भागात असल्याने आणि तेथील जमिनीमध्ये उंच सखलपणा आणि उताराचा भाग असल्याने सर्वत्र बाराहि महिने पाण्याची पातळी सारखी रहात नाही. ही परिस्थिती लक्षात घेऊन आदिवासी शेतक-यांना पंप मंजूर करताना त्यांच्या

शेतातील पाण्याचे साधन असलेल्या विहिरीस नदीस/नाल्यास कमीत कमी ६ महिने पाणी उपलब्ध असणे आवश्यक आहे.

- २.३ सर्वसाधारणपणे जून ते सप्टेंबर या चार महिन्यात डोंगरी आदिवासी भागांमध्ये भरपूर पाऊस पडतो व या कालावधीमध्ये आदिवासी भागातील विहिरी, नद्या/नाले पाण्याने तुडुंब भरलेल्या असतात. तेव्हा वर्षातील ६ महिने निश्चित करताना ऑगस्ट ते जानेवारी या ६ महिन्यांच्या कालावधीत लाभार्थ्यांच्या विहिरीस किंवा पाण्याचे स्त्रोत असलेल्या नदी नाल्यास पुरेसे पाणी उपलब्ध आहे असा भूजल सर्वेक्षण यंत्रणेचा दाखला मिळविणे आवश्यक आहे.
- २.४. आदिवासी शेतकरी स्वतः आपली जमीन कशीत असला पाहिजे व तसे त्याने आपल्या अर्जात प्रतिलेखन नमूद करावे. ज्या आदिवासी शेतक-यांची जमीन इतरांकडे कसायला देण्यात आली असेल अशा आदिवासीला ह्या योजनेचा लाभ मिळणार नाही.
- २.५ ६० आर पेक्षा कमी जमीन ज्यांच्या नावाने असेल अशा २ किंवा ३ लगतच्या जमीन धारकांनी एकत्रित घेऊन करार लिहून दिला तर एकापेक्षा अधिक लाभधारक एकत्रितपणे यायोजनेचा लाभ घेऊ शकतील. मात्र अशा एकत्रित आलेल्या शेतक-यांची एकूण जमीन ६० आर पेक्षा जास्त असली पाहिजे.
- २.६ या योजनेखाली ज्या गावात/शेतात वीजपुरवठा केला जाऊ शकतो त्या गावच्या शेतक-यांस फक्त वीजपंप पुरविला जावा व जेथे वीजपुरवठा केला जात नाही अथवा नजीकच्या भविष्य-काळात [तीन वर्षे] केला जाण्याची शक्यता नाही अशा ठिकाणी तेजपंप पुरविला जावा.

३] लाभार्थ्यांचा सहभाग :-

- ३.१ या योजनेचा लाभ देण्यासाठी अर्ज करणा-या प्रत्येक आदिवासी शेतक-यांनी त्यांना शासनातर्फे मंजूर करण्यात येणा-या पंपाच्या किंमतीत आर्थिक सहभाग देणे आवश्यक आहे. आदिवासी शेतक-यांनी त्यांना पंप मंजूर झाल्यावर आपल्या आर्थिक

सहभागाची रक्कम संबंधित प्रकल्प अधिकारी यांच्याकडे भरणे करावी.

- ३.२ प्रत्येक पंपामागे ६० आरं ते ४ हेक्टर [१० एकर पर्यंतच्या] जमीनधारक आदिवासी शेतक-यांना रुपये २५०/- आणि ४ हेक्टर पेक्षा जास्त जमीन असणा-या आदिवासी शेतक-यांना रुपये ५००/- लाभार्थीचा सहभाग म्हणून भरावे लागतील.
- ३.३ जेव्हा रकमपेक्षा अधिक आदिवासी शेतकरी एकत्रित येवून या योजनेचा लाभ घेवू इच्छित असतील तेव्हा अशा लाभ धारकांनी त्यांची एकत्रित आर्थिक सहभागाची रक्कम सम प्रमाणात भरावी लागेल.

४] लाभार्थ्यांची निवड :-

- ४.१ मागिल परिच्छेद २ मधील अटींची पूर्तता करणा-या व परिच्छेद ३ मध्ये विहित केल्याप्रमाणे आर्थिक सहभाग तयार असणा-या आदिवासी शेतक-यांनी या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी संबंधित प्रकल्प अधिकारी, रकमपेक्षा अधिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्याकडे विहित नमुन्यात अर्ज करावा.
- ४.२ त्याकरिता लागणा-या अर्जाचे नमुने संबंधित रकमपेक्षा अधिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालयात उपलब्ध करून देण्यात यावेत.
- ४.३ प्रकल्प अधिका-यांनी त्यांच्या कार्यालयात प्राप्त झालेले अर्ज परिपूर्ण भरल्याची खात्री करून घेऊन अर्जाची खालील मुद्यांच्या व कागदपत्रांच्या अनुषंगाने छाननी करावी :-
  - १] नमुन्यामध्ये अर्ज लिहिला आहे की नाही.
  - २] ज्या गटात विहीर, नदी, नाला आहे त्याचा नकाशा सोबत जोडला आहे काय
  - ३] अ-१ फॉर्म सोबत जोडला आहे काय
  - ४] खाते उतारा सोबत जोडला आहे काय
- ४.४ परिपूर्ण अर्जदारांच्या संदर्भात प्रकल्प अधिका-यांनी संबंधित यंत्रणांकडून पुढील कागदपत्रांची पूर्तता करून घ्यावी.

- १] विद्युत पंपाकरिता महाराष्ट्र राज्य वीज मंडळाचे आवश्यक सुसाध्यता प्रमाणपत्र.
- २] भूजल सर्वेक्षण यंत्रणेचे पुरेसे ^{पाणी} पुरवठ्याचे प्रमाणपत्र.
- ३] नदी, नाला असल्यास पाणी उपसण्यासाठी संबंधित तक्षम अधिका-यांचे परवानगी पत्र.

४.५ वरीलप्रमाणे कागदपत्रांची पूर्तता व आवश्यक असल्यास चौकशी/पडताळणी करून प्रकल्प अधिकारी सदर प्रकरण प्रकल्पस्तरीय निर्देश समितीसमोर मंजुरीसाठी सादर करतील. निर्देश समितीने मंजूर केलेली प्रकरणे प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प हे विहित मुदतीत संबंधित प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ यांच्याकडे पाठवतील व ती प्राप्त होताच प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ हे पंप बसविण्याची पुढील कार्यवाही करतील.

५] वीजपंप/तेलपंप मंजूर करण्यासाठी निर्देश समिती.

५.१ शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्रमांक टीएसपी - न्यू.ब.घो./११९२/प्र.क्र.७/का-५, दिनांक १२ मे, १९९२ नुसार न्यूक्लिस बजेट योजनेंतर्गत योजना मंजूर करण्यासाठी अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांच्या अध्यक्षतेखाली निर्देश समिती स्थापन करण्यात आली आहे. या निर्देश समितीचे इतर सदस्य खालीलप्रमाणे आहेत :-

- १] शारानाने नियुक्त देखरेखा नासनिर्देशित व्यक्ती : सदस्य
- २] संबंधित विभागाचे योजना प्रस्तावित करणारे : सदस्य किंवा असलज्जादणी करणारे अधिकारी.
- ३] प्रकल्प अधिकारी, स.आ.वि.प्र. : सदस्य सचिव

५.२ आदिवासी शेतक-यांना वीजपंप/तेलपंप पुरविण्याच्या योजनेंतर्गत वीजपंप/तेलपंप मंजूर करण्याचे काम वरील निर्देश समितीकडे सोपविण्यात येत आहे. निर्देश समिती आवश्यकतेनुसार भूवैज्ञानिक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा आणि सहाय्यक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य वीज मंडळ यांना सदस्य म्हणून स्वीकृत करून घेईल.

- ५.३ निर्देश समितीचे वीजपंप/तेलपंप मंजूर करण्याचे आदेश मिळताच प्रकल्प अधिकार्यांनी मंजूर यादी संबंधित प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महाभंडू यांना पुढील कार्यवाहीसाठी त्वरीत पाठवावी.
- ५.४ या समितीची बैठक आवश्यकता भासेल त्याप्रमाणे परंतु दोन महिन्यातून निदान एकदा तरी घेण्यात यावी. अध्यक्षांच्या अनुपस्थितीत प्रकल्प अधिकारी बैठकीच्या अध्यक्षाचे काम पाहतील.
- ५.५ निर्देश समिती बैठकीचे कार्यवृत्त कायम स्वरूपाच्या नोंदवहीत नोंदण्यात यावे.

६] योजनेसाठी लागणारा निधी :-

- ६.१ आदिवासी शेतकरी-यांना वीजपंप/तेलपंप पुरविण्याची योजना जिल्हास्तरीय असून योजनेसाठी लागणारा निधी त्या त्या जिल्हा नियोजन व विकास परिषदेमार्फत वार्षिक योजनेत ठरविण्यात येईल. सदरहू निधीची "मागासवर्गीयांचे कल्याण" या विकास शिष्याखाली आदिवासी विकास विभागामार्फत वार्षिक अंदाजपत्रकात तरतूद करण्यात येईल.
- ६.२ वार्षिक अंदाजपत्रकात आर्थिक तरतूद मंजूर होताच पंप खरेदी करण्यासाठी करण्यात आलेली तरतूद शासनाकडून सर्व प्रकल्प अधिकार्यांकडे थेट वाट्या करून सुपूर्त करण्यात येईल. आदिवासी विकास आयुक्त, सर्व प्रकल्प अधिकारी त्या त्या वर्षाच्या नेमून दिलेल्या लक्ष्यानुसार ह्या रकमेचा योग्य रीतीने विनियोग करतात किंवा नाही याबाबत वेळोवेळी पाहणी करतील व योजनेखाली होणारा खर्च व सुपूर्त केलेल्या निधीचा योग्य विनियोग थावर नियंत्रण ठेवतील.
- ६.३ निर्देश समितीने मंजूर केलेल्या प्रकरणानुसार प्रकल्प अधिकारी वेळोवेळी संबंधित प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महाभंडू यांच्याकडे धनादेशाने लाभाधर्त्याला पुरवावयाच्या वीजपंप/तेलपंपाची किंमत धानादेशाने अदा करतील.

६.४ आयुक्त, हे प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ यांना अंगलबजावणीचे एक वेळापत्रक ठरवून देतील. ठरवून दिलेल्या वेळापत्रकावर पंप बसविण्याची व योजना कार्यान्वित करण्याची जबाबदारी प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ यांच्याकडे व त्यांच्याकडील सहायक, आदिवासी विकास महामंडळ यांची राहिल.

६.५ या योजनेसाठी वार्षिक योजनेत वर उल्लेख केलेल्या राज्य निधीच्या व्यतिरिक्त आवश्यक तरतूद विशेष केंद्रीय सहाय्यातूनहि उपलब्ध करून देण्यात येईल.

७] प्रकल्प क्षेत्रवार पंपाचे लक्ष्य :-

७.१ प्रकल्पक्षेत्र निहाय पंप पुरविण्याचे लक्ष्य जिल्हा नियोजन व विकास परिषदेने निर्धारित केलेले नसल्यास तिने उपलब्ध करून दिलेल्या निधीच्या प्रमाणात असे लक्ष्य आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक हे ठरवतील आणि संबंधित सर्व विभागांना/अधिका-यांना आर्थिक वर्षाच्या सुखातीलाच कळवतील.

७.२ विशेष केंद्रीय सहाय्यांतर्गत उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निधीच्या संदर्भात आयुक्त, आदिवासी विकास हे प्रकल्प क्षेत्रनिहाय लक्ष्य निश्चित करतील.

८] सर्वसाधारण सूचना :-

८.१ प्रत्येक प्रकल्प अधिका-याने वीजपंप/तेजपंप अंजुरीसाठी लागणा-या अर्जाचा नमुना निश्चित करून त्यांच्या पुरेशा प्रती छापून घेऊन अर्जदाराच्या उपयोगासाठी आपल्या कार्यालयात उपलब्ध ठेवाव्यात.

८.२ प्रकल्प अधिका-यांनी आपल्या कार्यक्षेत्रातील गावांचे, संबंधित ग्रामसेवक आणि तलाठी यांच्या मदतीने सर्वेक्षण करून घेऊन पात्र लाभार्थ्यांची प्रकरणे तयार करून घ्यावीत. या कार्या आदिवासी विकास निरीक्षक आणि आश्रय शाळांतील शिक्षक यांचीहि मदत घेण्यात यावी.

- ८.३ ज्या आदिवासी शेतक-यांच्या विहिरी जीवनधारा/
जवाहर योजने अंतर्गत खणलेल्या आहेत अशा शेतक-यांना
वीजपंप/तेलपंप मंजूर करण्यासाठी प्राधान्य देण्यात यावे.
- ८.४ जिवनधारा/जवाहर योजनेअंतर्गत खणलेल्या विहिरींच्या
संदर्भात संबंधित कार्यकारी अभियंता यांनी त्या यशास्वी
झाल्याचे प्रमाणित केले असल्यास अशा प्रकरणी भूजल
सर्वेक्षण व विकास यंत्रणेचे पुन्हा प्रमाणपत्र घेण्याची
आवश्यकता नाही. मात्र अर्जदाराची मागणी ५ अवशक्ती
पेक्षा जास्त क्षमतेच्या पंपाची असल्यास भूजल सर्वेक्षण
यंत्रणेच्या प्रमाणपत्राची गरज आहे.
- ८.५ मागील परिच्छेद २.५ मध्ये काहीही नमूद केले असले तरी
जेथे नाला, नदी, धरण या सारख्या स्रोतामधून पाणी
उचलणारे शेतकरी तेलपंप एका जागेवरून दुसरीकडे हलविता
येत. असल्यामुळे आणि आदिवासी भागात वीजेचा पुरवठा
व दाब नियमित नसल्यामुळे वीजपंपासेवजी तेजपंपाची मागणी
करतात अशा प्रकरणी अशी मागणी वैयक्तिक गुणवत्तेवर
विचारात घेतली जावी.
- ८.६ शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक टीएसपी-
न्यूबयो/११९२/प्र.क्र.७/का-५, दिनांक १२ मे, १९९२ अन्वये
न्यूक्लिस बजेट अंतर्गत प्रकल्प अधिकारी या योजनेच्या
लाभाध्याला लागणारी पाईप पुरविण्याची योजना
राबवू शकतात.

९] आदिवासी विकास महामंडळाची जबाबदारी :-

- ९.१ आदिवासी विकास महामंडळाने प्रस्तुतच्या योजनेसाठी
पंप खरेदी करताना निर्धारित लक्ष्यांदांच्या आधारे
प्रादेशिक विभागवार दरकरार करावा व असा दरकरार
करतांना उच्च गुणवत्ता आणि दर्जा आणि वाजवी किंमत
व सेवा या दुहेरी निकषांचे पालन करावे.

- ९.२ जेथे स्वतःच्या जबाबदारीवर आदिवासी शेतकरी पंप बसवावयास झुचुक नसतील तेथेच कंत्राटदार नेमून सदरचे काम केले जावे. तथापि, कंत्राटदार निश्चित करताना तो छोट्या क्षेत्रासाठी जसे तालुका किंवा जास्तीत जास्त प्रकल्प क्षेत्रासाठी निश्चित केला जावा आणि तो आदिवासी विकास महामंडळाच्या एकूण प्रादेशिक क्षेत्रासाठी एकच खचितच नसावा. सदरच्या कंत्राटदाराला केवळ पंप बसविण्यासाठी आणि चाचणी अहवाल सादर करण्यासाठी जबाबदार न ठेवता पंप सुरु करण्यासाठी देखिल जबाबदार धरावे.
- ९.३ आदिवासी विकास महामंडळाने दर करार निश्चित करताना पंप पुरविणे आणि पंप बसविणे ही दोन्ही कामे एकाच एजन्सीकडे टर्नकी पध्दतीने घावी किंवा कोसे याबाबतचा निर्णय महामंडळाने घ्यावा.
- ९.४ प्रकल्प अधिकारी यांच्याकडून मंजूर यादी प्राप्त होताच प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ यांनी संबंधित वीज मंडळाच्या कार्यालयातून फर्ष कोटेशन घ्यावे व ते तत्काळ भरणा करावे. पंप बसविला जात असतानाच किंबहुना त्या अगोदरच वीज मंडळाने खांब उभारणी, तारा ओढणे इ. प्राथमिक बाबी पूर्ण करावयाच्या आहेत. पंप बसविल्यानंतर लगेचच चाचणी अहवाल वीज मंडळास देणे, शेतक-यांच्या वतीने वीज मंडळास करारनामा व इतर पूर्तता करून देणे इत्यादि बाबी प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ यांनी पार पाडावयाच्या आहेत. प्रकल्प अधिकारी, प्रादेशिक व्यवस्थापक, व वीजमंडळाचे संबंधित अधिकारी यांनी संपुक्तरीत्या सभन्वय साधून काम करावे जेणेकरून लवकरात लवकर पंप कार्यान्वित होऊ शकेल.

१०] प्रलंबित कामे पूर्ण करण्याची जबाबदारी :-

१०.१ सदरहू योजना कार्यान्वित करण्याची जबाबदारी सन १९८०-८१ या वर्षापासून महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास

महामंडळाकडे सोपविण्यात आलेली आहे. तथापि, वीजपंप देण्याची योजना १९७३-७४ या वर्षापासून आणि तेलपंप देण्याची योजना सन १९७६-७७ या वर्षापासून अंमलात आली आहे. म्हणून योजनेच्या पुस्तकातपासून [सन १९७३-७४] पंप बसविणे, वीजेची लाईन देणे, पंप सुर करून देणे इ. प्रलंबित कामे पूर्ण करण्याची जबाबदारी आदिवासी विकास महामंडळाची आहे. तेव्हा आदिवासी विकास महामंडळाने त्याप्रमाणे या योजनेबाबतची सर्व प्रलंबित कामे पूर्ण करण्याची कार्यवाही करावी आणि त्याबाबतचा तिभाही अहवाल आयुक्त, आदिवासी विकास यांना नियमितपणे सादर करावा.

११. योजनेच्या संदर्भात ठेवावयाचा अभिलेख :-

११.१ प्रकल्प अधिका-यांनी नमुना "अ", "ब", व "क" मध्ये तर प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ यांनी नमुना "ब" मध्ये नोंदवही ठेवावी.

प्रपत्र "अ"

[टीप:- ही नोंदव्ही चीजपंप/तेलपंप अर्ज प्राप्त नोंदव्ही

[टीप:- ही नोंदव्ही प्रकल्प अधिकारी यांच्या कार्यालयात ठेवण्यात यावी.]

स्रोतक-याचे नांव	गां० तालुका जिल्हा अर्ज प्राप्ती दिनांक	जमीन पाण्याचे हेक्टर अर.	म. रा. वी. मं. / भूल सर्वेक्षण/तहसिलदार याचिठ्ठे प्रमाणपत्रासाठी पाठविलेला दिनांक	म. रा. वी. मं. / भूल सर्वेक्षण / तहसिलदार
------------------	---	--------------------------	---	---

२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

दाखला प्राप्त तारीख

भूल म. रा. वी. मं. तहसिलदार

योग्य अयोग्य योग्य अयोग्य योग्य अयोग्य

१२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१

निर्देशा समितीच्या ज्या बैठकीत या प्रकरणांचा विचार झाला तिचा दिनांक

निर्देशा समितीचे अभिप्राय

आर्थिक सहभाग भरणा करणेसाठी कळविलेली तारीख

आर्थिक सहभाग भरणा केलेला दिनांक व पावती क्रमांक.

प्रकल्प अधिका-याच्या मंजूरी दिनांक

फोरा

क्रि.पं.प. लेल संव. सुरतला नोंदवही नमुना.

[टिपः- ही नोंदवही प्रकृत्य अधिकाारी आण्टि प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य आदिवासी विकास महासंघ यांच्या कार्यालयात ठेवणे]

पंचसंव. मंत्ररी नंतर ठेवावयाची नोंदवही

अ. नं.	लक्षाध्यायि पूर्ण	चात	सर्व्हेनंबर	रकूण्टा प्रामिन	पाण्यावे	जीजपंच/ तेलपंच	मंत्ररी वर्ष	प्रकल्प	अधिका-यावे	पंचसंव	कंपनीवे	पंच	बसविल्यागा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४

पंच न	व्रतविषयातं	त्याची	जीजपंचाला	पंच सुरु	पंचाची	सवः स्थिती	आदिवासी विकास निरीक्षक/ सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी यांची त्याच भेटीची तारीख.
कारणे	जीजपुरवठा	झाल्यावा	पंच सुरु झाल्यावा	पंच सुरु आहे	सुरु नसल्यात	त्याची	
११		दिनांक	१२	१३	कारण	१४	१६

नोतक-यांची आर्थिक स्थिती
 पंच देण्यापूर्वी पंचसंव मिळाल्या नंतर
 १७ १८ १९

प्रपत्र "क"

श्रीजयपंत/लेलपंत लाम्भाध्यायी गायकार वर्धा/जुनापुर लयातणी सूची.
 [हयपु नोंदव्हडीतील नोंदी गावघार ठेवावयाची असल्याने प्रत्येक गावानंतर पुणेची जागा भिन्नपणात येता-या नोंदीसाठी
 मोकळी सोडण्यात यावी. ही नोंदव्हडी प्रकल्प अडिका-यांच्या कायलिघात ठेवण्यात यावी.]

अ.शु.	गावघे नांव	लाम्भाधर वि नांव	लाम्भाध्याया नोंदव्हडी	पंपसंव मंजुरी विषयक	श्रीरा	
१	२	३	४	५	६	
			"अ" अनुसार नोंद क्रमांक	"ब" अनुसार नोंद क्रमांक	वर्ष मंजुरी आदेशांच्या क्रमांक व दिनांक	१०
			७	७	८	९